

日本の思い出

か

一期一会

Numele meu este Iulia Marinescu. Sunt studentă în anul III la Facultatea de Litere, specializarea Japoneză-Engleză. Semestrul trecut, am avut deosebita șansă de a obține o bursă de studiu în Japonia, astfel încât, timp de cinci luni, m-am bucurat de statutul de student al Universității din Kobe. Atracția mea față Japonia începe însă în liceu, în urmă cu 5 ani, când viața m-a purtat pe meleagurile îndepărtate ale Chinei, dar, parcă pentru a râde de mine, m-a făcut să nu am nicio afinitate pentru această țară. Deși nu m-am putut conecta cu societatea chineză, am fost destul de norocoasă încât să întâlnesc două eleve japoneze care aveau să îmi fie prietene mult timp de atunci încolo. Mi-au vorbit despre țara lor cu atâta entuziasm, oferindu-mi detalii despre limbă, literatură, mâncare, tradiții, cultura tinerilor, încât mi-au trezit o curiozitate imensă față de tot ce înseamnă Japonia. Am păstrat legătura și după terminarea olimpiadei din China, iar ele au continuat să mă inițieze în tainele mentalității japoneze, învățându-mă chiar anumite expresii de bază, pentru ca eu să observ cum gândirea și cultura se reflectă în limbă. Am dezvoltat o asemenea pasiune încât, la un an după întâlnirea cu ele, când a fost nevoie să mă decid asupra viitorului meu – adică asupra facultății pe care doream să o urmez- am ales Facultatea de Litere, specializarea principală Japoneză. În anul II, am aflat de parteneriatul universității la care studiez (Babeș-Bolyai) cu Universitatea din Kobe și de oportunitatea ca doi studenți să meargă acolo într-un stagiu de studiu. Era una dintre acele șanse ce se ivește o dată în viață. Am aplicat, am fost acceptată și după foarte multe pregătiri, am reușit să îmi văd visul cu ochii. Eram în sfârșit acolo. Eram în Japonia.

Lăsând la o parte motivația subiectivă, din punctul de vedere al parcursului academic, mi-am dorit să studiez în Japonia în primul rând pentru a îmi îmbunătăți nivelul de limbă, și am considerat că a mă afla într-un mediu în care să fiu înconjurată zi de zi de limba japoneză este experiența de care am nevoie pentru îndeplinirea obiectivului lingvistic. Îmi tratam cu seriozitate studiul și fiind în România, dar simțeam că există o barieră pe care nu reușesc să o pătrund dacă nu ajung în țara respectivă. Învățam cuvinte noi, structuri gramaticale, făceam exerciții, dar pusă față în față cu o situație propriu-zisă de conversație, mă pierdeam. Cuvintele mi se opreau în gât iar propozițiile interlocutorului îmi păreau mai degrabă o unică frază lungă. Mă descurajasem.

Sejurul de studiu în Japonia a fost mai mult decât aş fi putut spera. Deşi primele două, trei săptămâni au fost şocante, încetul cu încetul am devenit parte a acelei lumi. Într-adevăr, faptul că auzeam japoneza în aproape toate momentele zilei – la cursuri, la cantină, în supermarket, în staţie, pe stradă – a avut un impact imens asupra progresului meu lingvistic. Fără să îmi dau seama, “frază lungă” de care am aminteam anterior a început să se fragmenteze iar eu desluşeam cuvintele şi înţelesurile lor. Îmi făcusem un obicei din a citi orice afiş – de la anunţurile postate la avizierul facultăţii până la regulamentul bunelor maniere din autobuze. Eram ca un burete care voia să absoarbă tot. De asemenea, încercam să vorbesc cu cât mai mulţi nativi, abordând subiecte de discuţie cât mai diferite. Deşi vocea mea tremura adesea de emoţie şi îmi lua minute întregi pentru a găsi cuvintele potrivite şi pentru a le aşeza corect în frază în funcţie de regulile gramaticale, răbdarea şi amabilitatea japonezilor îmi dădeau încredere. Astfel că am reuşit să port primele mele dialoguri într-o limbă pe care nu credeam că am să ajung vreodată să o vorbesc – minunata limba japoneză.

Întâlnirea cu o cultură atât de diferită m-a schimbat din toate punctele de vedere. Deşi am călătorit şi înainte de acest sejur de studiu, niciuna dintre experienţele anterioare nu a avut acelaşi impact asupra mea. În plan profesional, m-a făcut să îmi depăşesc teama de vorbi limba pe care o studiez şi mi-a dezvoltat abilităţile de ascultare şi de citire. O limbă este făcută în primul rând pentru a comunica, iar teama mă oprea din a-i atribui limbii rolul ei primordial. Aşa că cel mai mare câştig în plan profesional a fost creşterea capacităţilor mele lingvistice. Deşi mai am un drum lung de parcurs până să pot afirma că vorbesc fluent sau până să reuşesc să citesc texte cu adevărat valoroase fără ajutorul unui dicţionar, sejurul de studiu mi-a oferit impulsul necesar pentru imersarea în studiul acestei limbi. În plan personal, întâlnirea cu Japonia a avut ca rezultat cunoaşterea unei noi mentalităţi, care se supune unor reguli foarte diferite de cele europene. Deşi citisem despre spiritual japonez înainte să ajung în Ţara Soarelui Răsare, nicio lectură nu poate fi comparată cu ceea ce experimentezi personal. Japonia m-a făcut mai deschisă la nou şi m-a scos din bula mea “naţionalistă”, prezentându-mi un alt stil de viaţă şi un alt mod de a te raporta la lumea înconjurătoare.

Nenumărate aspecte ale vizitei mele de 5 luni mi-au rămas adânc întipărite în minte. Japonezii m-au uimit prin firea lor neaşteptat de prietenoasă. Deşi sunt văzuţi drept un popor rece şi mult prea formal, odată ce reuşeşti să pătrunzi în sufletul lor, sunt cei mai calzi oameni. Şi dacă tot sunt la subiectul suflet, am aflat un detaliu interesant – ei consideră că mintea şi sufletul se află în acelaşi loc – în dreptul inimii, deoarece adevăratele decizii raţionale se iau ascultându-ţi inima. Au fost uimiţi să mă vadă punându-mi degetul în dreptul capului atunci când vorbeam despre minte. De asemenea, politeţea nu este doar un concept care sună bine în teorie şi...cam atât. A fi politicos este o lege nescrisă în cultura japoneză. Nu contează dacă pur şi simplu mergi să cumperi ceva de la magazin sau dacă doreşti să discuţi cu directorul băncii – eşti tratat cu cel mai înalt grad de respect şi, în orice situaţie, simţi că părerea ta contează. Pe stradă, muncitorii şi poliţiştii îţi zâmbesc şi se pleacă în faţa ta. Astfel, chiar şi celor mai posomorâţi trecători le poate fi răpit un zâmbet. În Japonia, lumea te ajută fără să aştepte nimic în schimb. Dacă un turist nu

știe să ajungă într-un anumit loc și se decide să ceară direcții, în loc de acestea e foarte posibil să primească un “ghid” personal. Japonezii adesea se oferă să te însoțească până la destinație, dacă aceasta se află la o distanță rezonabilă, pentru a se asigura că ai ajuns cu bine.

Peisajele, atracțiile și orașele Japoniei sunt de o frumusețe inexplicabilă. Kobe cu portul ce te transpune într-o lume departe departe, Kyoto cu Templul lui de Aur la vederea căruia îți se taie respirația, Tokyo cu atmosfera ferventă, Hiroshima cu povestea ei tristă care parcă îți apasă proprii umeri, Nara cu căprioarele ei, Osaka cu vibrația sa tinerească. Momiji, matcha, matsuri... Simple cuvinte pentru unii, amintiri de-o viață pentru mine.

Urmările acestei experiențe se vor vedea cu siguranță și în viitor. În timpul sejurului, pe măsură ce descopeream singură sau îmi explicau profesorii modul corect de utilizare al unor structuri gramaticale sau contextul perfect pentru folosirea noului vocabular învățat, am realizat că vreau să împărtășesc, la rândul-mi, aceste informații. Simțeam că o persoană care trece prin experiența învățării unei limbi străine și își construiește propriile tehnici de memorare, care depășește impasul atunci când acesta se ivește, care știe să se auto-motiveze atunci când progresul stagnează, o astfel de persoană devine egoistă dacă nu împărtășește detaliile experienței ei altor “învățăcei”. Așa că Japonia nu mi-a oferit doar amintiri de neuitat și avansarea în nivel lingvistic, ci și perspectiva asupra a ceea ce vreau să fac mai departe – îmi doresc să predau japoneza. Da, îmi doresc să învăț în continuare, în timp ce îi învăț pe alții. Drumul de-abia a început...

